

9. Matsiuk, Z., and Stankevych, N. 2008. *Ukrainska Mova Profesiinoho Spilkuvannia*, 7–37. Kyiv: Karavela.
 10. Pochepstov, G. G. 1996. *Teoriia Komunikatsii*. Kyiv: Spilka Reklamistiv Ukrainy.
 11. Shevchuk, S. V. 2011. *Ukrainska Mova za Profesiinym Spriamuvanniam*. Kyiv: Alerta.

Тригуб Галина. Хныкина Оксана. Особенности вербальной профессиональной коммуникации.

Проанализированы основные особенности и специфика профессиональной коммуникации, которая заключается в обмене информацией, характеризуется отдельным специфическим полем, кодом и средствами. Предложено определение профессиональной коммуникации. Установлены ее цели и задачи. Определены базовые факторы, детерминирующие ход и особенности профессионального общения. Выделены личностный, информационный, коммуникативный факторы. Освещены дополнительные функции, характерные именно для профессиональной коммуникации: инструментальная, интегративная, функция самовыражения, трансляционная, функция социального контроля, социализации, экспрессивная. Охарактеризованы причины конфликтов между коммуникантами в ходе профессионального общения. Проанализированы различные схемы коммуникации с целью определения особенностей профессиональной коммуникации. Уделено внимание роли терминологии в профессиональной среде, используемой для точности передачи цели, смысла сообщения, лаконичности. Указано на важность соблюдения постулатов принципа кооперации для успешного протекания профессионального общения.

Ключевые слова: профессиональная коммуникация, конфликт, информация, терминология, принцип кооперации.

Tryhub Halyna, Khnykina Oksana. The Peculiarities of Verbal Professional Communication.

The article targets at the main peculiarities and specific features of professional communication. The concept of professional communication has been suggested. Its goals and objectives have been highlighted. Basic factors that determine the course and peculiarities of professional communication have been described. The analysis of professional intercourse has made it possible to single out personal, informative and communicative factors. The main functions that characterize professional communication have been distinguished: instrumental, integrative, self-expressive, translational, function of social control, function of socialization, expressive. The reasons of conflicts between communicants in the course of professional communication have been characterized. Different communication schemes have been analyzed to determine the basic characteristics of professional communication. Essential attention has been devoted to the role of terminology in the professional environment. The importance of the principles of cooperation for successful professional communication has been highlighted.

Key words: professional communication, conflict, information, terminology, the principles of cooperation.

УДК 811.111'37

Юлія Федецька

**ПРИНЦИПИ ВИОКРЕМЛЕННЯ НОМІНАТИВНОГО ПОЛЯ КОНЦЕПТУ
«БАТЬКІВСТВО» В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

Дослідження виконано в контексті лінгвокультурної концептології: мова осмислюється як спосіб організації й передачі знань та уявлень людини про світ, а мовна картина світу розглядається в нерозривному зв'язку з концептуальною картиною світу, позамовною діяльністю людини та культурою народу, що дає змогу проникнути в глибини національного способу мислення. Основні принципи виокремлення номінативного поля такі: 1) мова як комунікативний компонент культури є скарбницею національної культури; 2) лексико-семантична система мови виконує функцію дискретизації та систематизації інформаційного континууму; 3) закодована в мові модель світу переймає на себе функцію збереження й передачі національної свідомості, духовних та культурних традицій нації; 4) номінативне поле – це структурне угруповання лексики, лексико-семантична парадигма, сукупність мовних засобів, які реалізують семантичні ознаки об'єкта аналізу й утворюють понятійну основу концепту; 5) основним засобом опису номінативного поля є слово; до інших засобів належать одиниці різних частин мови, словотворчо пов'язані з основними лексичними засобами вербалізації концепту, вільні словосполучення, фразеологічні звороти, паремії, словникові дефініції, контекстуальні синоніми, структурні та позиційні схеми речень, тексти.

Ключові слова: лінгвокультурний концепт, номінативне поле, мовна картина світу, концептуальна картина світу, лексико-семантична система мови.

Постановка наукової проблеми та її значення. Наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. у лінгвістиці простежується відхід від логічно-раціонального опису концептів і робиться спроба тлумачення їх структури через такі моделі організації знань, як фрейми, домени, сценарії тощо (Р. Джекендофф, Дж. Лакофф, Р. Ленекер, Ч. Філлмор, Ю. Апрусян, С. Жаботинська, А. Мартинюк, З. Попова, А. Приходько, Й. Стернін). Осмислення явищ мови у цій науковій парадигмі базується на системних характеристиках цих феноменів. Концепти розглядаються як продукти переробки перцептивного, когнітивного й афективного досвіду людини в поєднанні з її знаннями та переживаннями. Саме в такому руслі виконано цю наукову розвідку, в якій робиться спроба проаналізувати особливості репрезентації феномену батьківства в системі англійської мови.

Аналіз досліджень наукової проблеми. Попри незаперечну важливість батьківства для життєдіяльності людини, концептосфера «батьківство» досі не була об'єктом окремого аналізу. Це явище досліджували тільки дотично при аналізі таких концептів, як «мати», «жінка», «сім'я», «родинні стосунки» (див. кандидатські дисертації Ю. В. Абрамової, О. С. Бондаренка, У. Б. Марчук, Н. М. Рухленко, Х. В. Старовойтової, М. А. Терпак, А. В. Чернової, В. Б. Яковлевої, В. В. Якуби). Усі ці праці базуються на аналізі мовних одиниць із урахуванням структури людського знання і свідчать про посилення інтересу до вивчення мовної картини світу, опису її окремих частин, що концентрують великий обсяг культурологічної інформації та виражають світоглядні концепти.

Вивчення світоглядних пріоритетів людини завдяки експлікації мовних і концептуальних картин світу становить один із провідних напрямів сучасних лінгвістичних досліджень. Картина світу виступає у вербальному вираженні, а лексична система слугує однією з основних форм об'єктивації мовної свідомості людини. Закодована в мові модель світу переймає на себе функцію збереження й передачі національної самосвідомості, духовних та культурних традицій нації.

Ґрунтуючись на структурації об'єктивної реальності у свідомості, мова, і передусім її лексико-семантична система, виконує функцію дискретизації та систематизації інформаційного континууму [9]. Систематизація словникового складу приводить до утворення значних організованих ділянок лексики: синонімічних рядів, лексико-семантичних, лексико-фразеологічних, лексико-граматичних полів, синтаксичних синонімів тощо [12, 12], які відбивають розуміння людиною взаємозв'язків природних сутностей і процесів, закономірностей оточення та самої людини в ньому. Дослідження цього когнітивного феномену відкриває нам шлях до знань, представлених у номінативному просторі мови, а отже, дає змогу побачити, як членується та осмислюється в ньому дійсність.

Проблеми взаємодії мови й мислення, аналізу процесів пізнання та відображення дійсності у свідомості людини широко висвітлено в лінгвістичних дослідженнях [14]. Учені стверджують, що мова є дійсною реальністю думки, її репрезентантом, її зовнішньою оболонкою [7, 8], а також матеріалізацією того ідеального світу, який будує людина як суб'єкт пізнання [8, 19].

Дискусії навколо проблеми сутності мови точилися не одне десятиріччя, і нарешті наприкінці ХХ ст. сформувався єдине й досить широке розуміння мови як «дому духу», оскільки саме вона, з огляду на свої суттєві властивості, є посередницею для обміну думок, творцем людської думки [3; 10; 15]. Вона виступає однією з основних передумов формування та існування нації, є критерієм національної належності, адже передає особливості національного духу й характеру [6; 16; 17]. Мову трактують як невід'ємну частину пізнання та пов'язують із глибинним філософським розумінням дійсності; кожна окрема мова виступає скарбницею національної культури.

Одним із дискусійних є питання співвідношення мови й культури. Абсолютна більшість дослідників вважає, що картини світу – це частина культури. Мова, яку певна етнічна група використовує як основний комунікативний засіб, є необхідною умовою для формування

культури. У цьому значенні мову можна вважати комунікативним компонентом культури, її особливим генетичним фондом. Завдяки своїй кумулятивній функції мова є дзеркалом національної культури – відображає її, зумовлює її, зберігає досягнення когнітивної людської діяльності, особливості національної психології та забезпечує діалог не лише минулого з теперішнім, й теперішнього з майбутнім. Створена людиною, мова є частиною її історії, вона змінюється й еволюціонує разом із розвитком матеріального й духовного життя людини. Світ або різні світи представлені людині через призму її культури та мови. Природа, історія країни й народу, що відображаються в душі людини, відтворюються в слові. Що ж до механізму відтворення типових для кожного етносу рис характеру, то це забезпечується, передусім, особливою системою передавання досвіду від покоління до покоління. Як відомо, індивід не народжується з усталеними рисами характеру. Він набуває їх унаслідок соціалізації особистості.

Отже, мова – істотна ознака нації, її духовне багатство, один з основних факторів розвитку етнічних властивостей народу. Кожна етнічна спільнота має свою мову, яка характеризує роль етнічного символу, сприяє розвитку та виявленню національних почуттів, національної самосвідомості. Вона є критерієм, що дає змогу виокремити етнічну спільноту й у багатьох випадках визначити етнічну належність окремої особи, оскільки мова диференціює цей етнос стосовно інших. З іншого боку, мова виконує функцію внутрішньої консолідації етносу. З мовної спільноти виростає нація, що, у свою чергу, й творить цю спільноту. Трансляція мови іншим поколінням включає специфічні понятійні засоби та форми. Члени суспільства засобами мови отримують закріплене в ній певне уявлення про світ [1, 214].

Мова – національний і специфічний засіб формування й вираження національної свідомості. Тип мислення зумовлюється стилем життя і мовою народу. За суттю кожен народ залишається сам собою доти, доки зберігається особливий клімат, краєвид, національна кухня, етнічний тип, мова, оскільки саме це постійно живить буття, передає національний склад мислення. Крім того, національні особливості проявляються лише в порівнянні, зіставленні однієї нації з іншою.

Отже, можна стверджувати, що сучасна мовознавча думка проводить чітку межу між мовою та мисленням людини, акцентує їхній тісний зв'язок та вплив одне на одного. Процес формування людського мислення (поняттєвого, узагальнювального та абстрагувального) відбувається лише за посередництва природної мови.

Мета і завдання статті: з опертям на вищезазначені теоретичні засади, вивести номінативний простір концепту «батьківство» в англійській картині світу й окреслити напрями його дослідження.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування основних результатів дослідження. Щоб установити особливості організації лексики, що позначає різні аспекти поняття «батьківство» в сучасній англійській мові, необхідно розв'язати такі завдання: 1) уточнити зміст поняття «номінативний простір»; 2) виявити лексичні одиниці сучасної англійської мови на позначення батьківства; 3) розкрити організацію лексичних засобів на позначення компонентів досліджуваного номінативного простору; 4) визначити структурно-семантичні й ономазіологічні особливості лексики, що розкриває поняття батьківства; 5) окреслити компоненти ядерної й периферійної зон структурної організації лексики сучасної англійської мови на позначення складників номінативного поля батьківства.

Номінативне поле відрізняється від таких традиційно виокремлюваних у лінгвістиці структурних угруповань лексики, як лексико-семантична група, лексико-семантичне поле, лексико-фразеологічне поле, синонімічний ряд, асоціативне поле, тим, що воно має комплексний характер, включає у свій склад усі перераховані типи угруповань і не виступає при цьому як структурний підрозділ у системі мови, будучи сукупністю номінативних одиниць, виявлених і упорядкованих дослідником [13, 66].

Номінативне поле концепту неоднорідне – воно включає прямі номінації самого концепту безпосередньо (ядро номінативного простору) й номінації окремих когнітивних ознак концепту, що розкривають суть концепту й відношення до нього у різних комунікативних ситуаціях (периферія номінативного простору).

За З. Д. Поповою та Й. О. Стерніним [13, 38], основними мовними засобами опису номінативного поля є такі:

- прямі номінації концепту (ключове слово-репрезентант, яке вибирає дослідник як ім'я та назву);
- похідні номінації концепту;
- однокореневі слова, одиниці різних частин мови, словотворчо пов'язані з основними лексичними засобами вербалізації концепту;
- контекстуальні синоніми;
- okazіональні індивідуально-авторські номінації;
- усталені словосполучення;
- фразеологічні одиниці, до складу яких входить ім'я концепту;
- паремії (приказки, прислів'я, афоризми);
- вільні словосполучення, які номінують певну ознаку концепту;
- словникові дефініції;
- метафоричні номінації;
- структурні та позиційні схеми речень (синтаксичні концепти);
- тексти та сукупності текстів.

Отже, перелік мовних засобів опису номінативного поля включає тринадцять позицій. Основним засобом є, звичайно, слово [2]. Адже саме слово отримує статус імені концепту – мовного знака, що найбільш повно та адекватно відбиває його зміст. Однак, зрозуміло, що слово не може передати всі ознаки концепту, воно передає їх лише кілька, які мають безпосереднє значення для конкретного повідомлення. Увесь концепт можна передати «сукупністю мовних засобів, усім номінативним полем концепту, кожний із яких розкриває лише його частину» [4, 189–190]. План вираження концепту репрезентований мовними реалізаціями, що утворюють відповідну лексико-семантичну парадигму, а план змісту залучає спільні для всіх його мовних реалізацій семантичні ознаки, що «скріплюють» лексико-семантичну парадигму та утворюють його понятійну або прототипну основу.

На нашу думку, сутність номінативної функції полягає в здатності відображати не лише певний реальний об'єкт, й узагальнений образ. Словесні знаки можуть функціонувати як назви предметів, що вони позначають, а також як назви понять про ці предмети. Тобто номінативні одиниці вказують на об'єкт, а також позначають поняття про цей об'єкт, у якому закріплено результати процесу раціонального пізнання дійсності, пов'язаного з абстрагуванням від реального об'єкта, його ознак, перетворенням їх в ідеальну сутність. У цьому зв'язку номінацію визначаємо як процес і результат надання імені, під час якого мовні елементи співвідносяться з об'єктами, що вони позначають.

Лексичні номінації прийнято поділяти на *класичні* й *некласичні*. *Класичними* називають лексичні номінації, «коли форма існування концептів є відображенням об'єктивної реальності» [11]. Значення номінативних одиниць як ментальна сутність відображає не весь об'єкт, а лише невелику кількість ознак, властивостей об'єкта чи навіть одну з багатьох його властивостей. Воно об'єктивується різними за обсягом фрагментами, що можуть належати до змістового ядра значення чи до периферії семантичних ознак [5].

До *некласичних* номінативних одиниць належать *словосполучення* та *фразеологізми* (вони не є об'єктом дослідження цієї наукової розвідки).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, можемо узагальнити: номінативний простір концепту є мовним матеріалом, який виступає *об'єктом* лінгвокогнітивного дослідження, а *предмет* дослідження – семантика одиниць номінативного

простору концепту. Опис семантики одиниць номінативного простору уможливило репрезентацію змісту концепту в тому вигляді, у якому він відображений і зафіксований у мові. Чим більше за обсягом сформоване номінативне поле, тим надійніші будуть результати дослідження, тим повнішим і точнішим буде опис структури концепту.

Інвентар лексичних одиниць номінативного поля «батьківство» укладено на основі інтеграції даних англомовних лексикографічних джерел: словників-тезаурусів [23–25], тлумачних словників [19–22; 26] та одного двомовного словника [18]. Загальна кількість номінативних одиниць становить 625. Зазначена номінативна царина є цілісною структурою. Проте така констатація не може повністю задовольнити вимоги сучасної лінгвістики, оскільки питання стоїть про виявлення та побудову деталізованої структури вербалізованого концепту як відображення фрагменту світу, побаченого очима національної мовної особистості. А тому перспективу вбавачаємо в описі структури виокремленого номінативного поля й виявлення системних закономірностей між частиномовними мікрополлями – *субстантивним, ад'єктивним та акціональним* лексико-семантичними мікрополлями номінативного поля «батьківство».

Джерела та література

1. Богуславская Г. П. Языковая картина мира и культура народа / Г. П. Богуславская // Язык и культура : материалы I Междунар. конф. – К. : КНУ им. Т. Шевченко, 1996. – С. 214–216.
2. Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов / А. Вежбицкая ; пер. с англ. А. Д. Шмелева. – М. : Языки славян. культуры, 2001. – 288 с.
3. Вишнякова О. Д. Язык и концептуальное пространство: на материале современного английского языка / О. Д. Вишнякова. – М. : МАКС пресс, 2002. – 379 с.
4. Воркачев С. Г. Счастье как лингвокультурный концепт / С. Г. Воркачев. – М. : ИТДГК «Гнозис», 2004. – 236 с.
5. Жаботинская С. А. Теория номинации: когнитивный ракурс / С. А. Жаботинская // Вестник МГЛУ. – 2003. – № 478. – С. 145–164.
6. Звегинцев В. А. Мысли о лингвистике / В. А. Звегинцев. – М. : Изд-во МГУ, 1996. – 336 с.
7. Кармин А. С. Культурология / А. С. Кармин, Е. С. Новикова. – СПб. : Питер, 2006. – 464 с.
8. Колшанский Г. В. Объективная картина мира в познании и языке / Г. В. Колшанский. – М. : Наука, 1990. – 108 с.
9. Кочерган М. П. Зіставне мовознавство і проблема мовних картин світу / М. П. Кочерган // Мовознавство. – 2004. – № 5–6. – С. 12–30.
10. Кубрякова Е. С. Проблемы представления знаний в современной науке и роль лингвистики в решении этих проблем / Е. С. Кубрякова // Язык и структуры представления знаний : сб. науч.-аналит. обзоров. – М. : РАН ИНИОН, 1992.
11. Никитин М. В. Основания когнитивной семантики : учеб. пособие / М. В. Никитин. – СПб. : Изд-во РГПУ, 2003. – 277 с.
12. Попова З. Д. Из истории когнитивного анализа в лингвистике / З. Д. Попова // Методологические проблемы когнитивной лингвистики : науч. изд. – Воронеж : Изд-во ВГУ, 2001. – С. 7–17.
13. Попова З. Д. Когнитивная лингвистика / З. Д. Попова, И. А. Стернин. – М. : АСТ : Восток-Запад, 2007. – 314 с.
14. Потапенко С. І. Мовна особистість у просторі медійного дискурсу (досвід лінгвокогнітивного аналізу) / С. І. Потапенко. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2004. – 360 с.
15. Савенкова Л. Б. Языковое воплощение концепта / Л. Б. Савенкова // Проблемы вербализации концептов в семантике языка и текста : материалы междунар. симп. : в 2 ч. Ч. 1. – Волгоград : Перемена, 2003. – С. 258–264.
16. Степанов Ю. С. Характеры народов в зеркале их собственных языков (Юбилейные заметки к 70-летию факультета иностранных языков Харьковского национального университета) / Ю. С. Степанов // Вісник Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2000. – № 471. – С. 250–254.
17. Сусов И. П. Размышления о концептах / И. П. Сусов // Вісник Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Сер. : Романо-герман. філологія. – 2006. – № 726. – С. 14–20.
18. Новый Большой англо-русский словарь : в 3 т. / Ю. Д. Апресян, Э. М. Медникова, А. В. Петрова и др. [под общ. рук. Ю. Д. Апресяна и Э. М. Медниковой]. – М. : Рус. яз., 2003.
19. Collins Cobuild English Language Dictionary / [editor in chief John Sinclair]. – London : Harper Collins Publishers, 1992. – 1703 p.
20. Longman Dictionary of Contemporary English / [ed. by Randolph Quirk]. – Harlow : Pearson Education limited, 2003. – 1950 p.

21. Longman Dictionary of English Language and Culture / [ed. by Della Summers]. – Harlow : Pearson Education Limited, 2005. – 1620 p.
22. Oxford Advanced Learner's Encyclopedic Dictionary [ed. by Jonathan Crowther]. – Oxford : Oxford Univ. Press, 1995. – 1081 p.
23. Oxford Learner's Thesaurus. A Dictionary of Synonyms / [ed. by Diana Lea]. – Oxford : Oxford Univ. Press, 2008. – 1008 p.
24. Roget's Thesaurus of English words and phrases / [New edition prepared by Betty Kirkpatrick MA]. – London : Longman Group UK Limited, 1988. – 688 p.
25. The Greenwich Roget's Thesaurus / [by Peter Mark Roget, enlarged by John Roget, new edition revised and enlarged by Samuel Romilly Roget]. – London : Greenwich Editions, 1994.
26. Webster's II New College Dictionary / [ed. by Margery S. Berube]. – Boston, NY : Houghton Mifflin Company, 1995. – 1500 p.

References

1. Boguslavskaja, H. P. 1996. "Yazykovaia Kartina Mira i Kultura Naroda". *Yazyk i Kultura*, 214–216. Kyiv: Kiiievskii Natsionalnyi Universitet imeni T. Shevchenka.
2. Vezhbitskaia, A., ed., and Shmelyova, A. D., trans. 2001. *Ponimanie Kultur Cherez Posredstvo Kluchevikh Slov*. Moskva: Yazyki Slavianskikh Kultury.
3. Vishniakova, O. D. 2002. *Yazyk i Kontseptualnoie Prostranstvo: na Materiale Sovremennogo Angliiskogo Yazyka*. Moskva: MAKС press.
4. Vorkachev, S. G. 2004. *Schastiie kak Lingvokulturnyi Kontsept*. Moskva: Gnozis.
5. Zhabotinskaia, S. A. 2003. "Teoriia Nominatsyi: Kognitivnyi Rakurs". *Vestnik MGLU* 478: 145–164.
6. Zvegintsev, V. A. 1996. *Mysli o Lingvistike*. Moskva: Izd-vo MGU.
7. Karmin, A. S., and Novikova, E. S. 2006. *Kulturologiia*. Sankt Peterburg: Piter.
8. Kolshanskii, G. V. 1990. *Obiektivnaia Kartina Mira v Poznanii i Yazyke*. Moskva: Nauka.
9. Kocherhan, M. P. 2004. "Zistavne Movoznavstvo i Problema Movnykh Kartyn Svitu". *Movoznavstvo* 5–6: 12–30.
10. Kubriakova, E. S. 1992. "Problemy Predstavleniia Znaniia v Sovremennoi Nauke i Rol Lingvistiki v Reshenii Etikh Problem". *Yazyk i Struktury Predstavleniia Znaniia*. Moskva: RAN INION.
11. Nikitin, M. V. 2003. *Osnovaniia Kognitivnoi Semantiki*. Sankt Peterburg: Izdatelstvo RGPU.
12. Popova, Z. D. 2001. "Iz Istorii Kognitivnogo Analiza v Lingvistike". *Metodologicheskie Problemy Kognitivnoi Lingvistiki*, 7–17. Voronezh: Izdatelstvo VGU.
13. Popova, Z. D., and Sternin, I. A. 2007. *Kognitivnaia Lingvistika*. Moskva: АСТ "Vostok-Zapad".
14. Potapenko, S. I. 2004. *Movna Osobystist u Prostori Mediinoho Dyskursu (Dosvid Lingvokohnitivnogo Analizu)*. Kyiv: Vydavnychi Tsentr KNLU.
15. Savenkova, L. B. 2003. "Yazykovoie Voploshcheniie Kontsepta". *Problemy Verbalizatsyi Konseptov v Semantike Yazyka i Teksta*, 258–264. Volgograd: Peremena.
16. Stepanov, Yu. S. 2000. "Kharaktery Narodov v Zerkale ikh Sobstvennykh Yazykov (Yubileinye Zametky k 70-Letiiu Fakulteta Inostrannykh Yazykov Kharkovskogo Natsionalnogo Universiteta)". *Visnyk Kharkivskoho Natsionalnogo Universytetu Imeni V. N. Karazina* 471: 250–254.
17. Susov, I. P. 2006. "Razmyshleniia o Kontseptakh". *Visnyk Kharkivskoho Natsionalnogo Universitetu Imeni V. N. Karazina. Seriia: Romano-Hermanska Filolohiia* 726: 14–20.
18. Apresyan, Yu. D., and Mednikova, E. M., and Petrova, A. V., eds., et al. 2003. *Novyi Bolshoi Anglo-Russkii Slovar v 3 Tomakh*. Moskva: Russkii Yazyk.
19. Sinclair, John, ed. 1992. *Collins Cobuild English Language Dictionary*. London: Harper Collins Publishers.
20. Quirk, Randolph, ed. 2003. *Longman Dictionary of Contemporary English*. Harlow: Pearson Education limited.
21. Summers, Della, ed. 2005. *Longman Dictionary of English Language and Culture*. Harlow: Pearson Education Limited.
22. Crowther, Jonathan, ed. 1995. *Oxford Advanced Learner's Encyclopedic Dictionary*. Oxford: Oxford University Press.
23. Lea, Diana, ed. 2008. *Oxford Learner's Thesaurus. A Dictionary of Synonyms*. Oxford: Oxford Univ Press.
24. Kirkpatrick MA, Betty, ed. 1988. *Roget's Thesaurus of English Words and Phrases*. London: Longman Group UK Limited.
25. Roget, Peter Mark, ed. 1994. *The Greenwich Roget's Thesaurus*. London: Greenwich Editions.
26. Berube, Margery S., ed. 1995. *Webster's II New College Dictionary*. Boston, New York: Houghton Mifflin Company.

Федецкая Юлия. Принципы выделения номинативного поля концепта «Отцовство» в современном английском языке. Исследование выполнено в контексте лингвокультурной концептологии: язык рассматривается как способ организации и передачи знаний и представлений человека о мире. Языковая картина

мира рассматривается в тесной связи с концептуальной картиной мира и культурой народа, что дает возможность проникнуть в глубины национального образа мышления. Основными принципами выделения номинативного поля являются следующие: 1) язык как коммуникативный компонент культуры является сокровищницей национальной культуры; 2) лексико-семантическая система языка выполняет функцию дискретизации и систематизации информационного континуума; 3) закодированная в языке модель мира выполняет функцию сохранения и передачи национального сознания, духовных и культурных традиций нации; 4) номинативное поле – это структурное группирование лексики, лексико-семантическая парадигма, совокупность языковых средств, которые репрезентируют семантические признаки объекта анализа и образуют понятийную основу концепта; 5) основным средством описания номинативного поля является слово; к иным средствам принадлежат единицы различных частей речи, словообразовательным путём связанные с основными лексичными средствами вербализации концепта, свободные словосочетания, фразеологические обороты, паремии, словарные дефиниции, контекстуальные синонимы, структурные схемы предложений, тексты.

Ключевые слова: лингвокультурный концепт, номинативное поле, языковая картина мира, концептуальная картина мира, лексико-семантическая система языка.

Fedetska Yulia. Principles of selection of the concept “fatherhood” nominative field in Modern English. The research is made in the context of linguistic cultural conceptology, the main principle of which is as follows: language is a means of organizing and transferring the men’s knowledge and notion about the world; linguistic view of the world is inseparably connected with the conceptual view of the world, the men’s activity and the culture of the nation. It enables the researcher to penetrate into the depth of the national mode of thinking. The main principles of selecting the nominative field are as follows: 1) language as a communicative component of culture is the treasury of national culture; 2) lexical semantic system of the language functions as a means of discretion and systematization of information continuum; 3) the model of the world coded with the help of the language performs a function of preserving and transferring the national consciousness, spiritual and cultural traditions of the nation; 4) the nominative field is a structural group of lexical units, a lexical-semantic paradigm, a set of language means which actualize semantic characteristic features of the object of analysis and form the notional basis of the concept; 5) the main means of the nominative field description is the word; here also belong derivatives which are connected with the main means of actualization of the concept through word-formation, free word-combinations, set expressions, paramias, dictionary entrees, contextual synonyms, structural schemes of sentences, texts.

Key words: linguistic cultural concept, nominative field, linguistic view of the world, conceptual view of the world, lexical semantic system of the language.

УДК: 821.133.1:82-31

Nataliia Yatskiv

L’OEUVRE DE JULES ET EDMOND DE GONCOURT DANS LA CRITIQUE LITTÉRAIRE FRANÇAISE

L’article est consacré à l’oeuvre des frères de Goncourt et découvre sa réception dans la critique littéraire française. Méthode de recherche qui est utilisée dans l’article c’est la méthode culturelle et historique. Elle permet d’examiner l’oeuvre des Goncourt dans l’ordre chronologique et relever leur place et leur rôle dans l’atmosphère artistique au milieu du XIX siècle. Au cours d’analyse de la critique littéraire française on a découvert que dès le début du XX siècle la critique française faisait accent sur le caractère moderne de la prose des Goncourt. “L’écriture artiste” des écrivains étaient considérée comme leur don particulié et l’originalité de leur talent. Les critiques distinguent que les Goncourt sont liés au romantisme par leur conscience romanesque. Les oeuvres des Goncourt témoignent que les écrivains continuaient la période littéraire du réalisme, mais en même temps ils ouvraient une autre, surtout le naturalisme. Par les “documents humains” les Gincourt ont proclamé la naissance de la poétique naturaliste. Mais les Goncourt n’appartenaient jamais à une école quelconque ou à un mouvement concret. Il est difficile de parler du naturalisme ou de l’impressionnisme dans l’oeuvre des Goncourt car ils étaient parmi les fondateurs de ces tendances, mais leur emploi était créative, seulement pour accentuer l’impression esthétique. Nouveauté scientifique conciste en ce qu’on introduit dans la sphère scientifique les recherches des critiques français qui donnent preuves pour argumenter le style des Goncourt comme “écriture artiste”. Importance pratique. Cet article peut être utilisé pour les études comparatives de l’oeuvre des Goncourt, leur influence sur la littérature ukrainienne.

Mots clés: réalisme, naturalisme, impressionnisme, réception, écriture artiste.